

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

23.10.2007

B6-0429/2007

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B6-0319/2007 ja B6-0320/2007 johdosta
työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Karl von Wogau, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra ja Stefano Zappalà PPE-DE-ryhmän puolesta
Josep Borrell Fontelles, Ana Maria Gomes ja Alain Hutchinson PSE-ryhmän puolesta
Annemie Neyts-Uyttebroeck ja Elizabeth Lynne ALDE-ryhmän puolesta
Ryszard Czarnecki, Adam Bielan ja Ģirts Valdis Kristovskis UEN-ryhmän puolesta
Angelika Beer, Frithjof Schmidt ja Raül Romeva i Rueda Verts/ALE-ryhmän puolesta
André Brie, Tobias Pflüger, Gabriele Zimmer, Luisa Morgantini, Kyriacos Triantaphyllides, Esko Seppänen ja Erik Meijer GUE/NGL-ryhmän puolesta

"Kaikkien rypäleammusten maailmanlaajuisesta kieltämisestä"

Euroopan parlamentin päätöslauselma kaikkien rypäleammusten maailmanlaajuisesta kieltämisestä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa sekä valtioiden että valtioista riippumattomien toimijoiden käyttämien joidenkin asetyyppien (maamiinon ja rypäleammusten, köyhdytettyä uraania sisältävien ammusten, fosforiammusten ja sodanaikaisten räjähteiden) haitallisista vaikutuksista,
- ottaa erityisesti huomioon 16. marraskuuta 2006 antaman päätöslauselmansa¹, jossa Euroopan parlamentti pyytää EU:ta tukemaan aloitetta, jotta voidaan tehdä maailmanlaajuinen kattava ja tehokas yleissopimus, jolla kielletään rypälepommit,
- ottaa huomioon, että tiettyjä tavanomaisia aseita koskevan YK:n yleissopimuksen viides pöytäkirja sodanaikaisista räjähteistä allekirjoitettiin 28. marraskuuta 2003, ja että pitää myönteisenä sen voimaantuloa 12. marraskuuta 2006,
- ottaa huomioon useiden valtioiden, YK:n järjestöjen, Punaisen Ristin kansainvälisen komitean, rypäleammusten vastaisen liiton ja muiden humanitaaristen järjestöjen 22.–23. helmikuuta 2007 hyväksymän Oslon julistuksen, jonka mukaan vuoteen 2008 mennessä tehdään päätös kansainvälisesti sitovasta sopimuksesta, joka koskee siviileille liiallista kärsimystä aiheuttavien rypäleammusten käytön, valmistamisen, siirtämisen ja varastoimisen kieltämistä,
- ottaa huomioon rypäleammuksia koskevan CCW-neuvottelumandaatin luonnoksen, jonka Saksa on esittänyt Euroopan unionin puolesta CCW:n kansallisten asiantuntijoiden ryhmälle,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa 23. heinäkuuta 2007 hyväksytyt neuvoston yhteiset toimet 2007/528/YUTP, jotka koskevat tiettyjen sellaisten tavanomaisten aseiden käytön kieltämistä tai rajoittamista koskevan yleissopimuksen tukemista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutuksiltaan umpimähkäisiä,
- ottaa huomioon YK:n johtajien 17. syyskuuta 2007 hyväksymän YK:n uuden kannan, jonka mukaisesti YK kehotti jäsenvaltioita "puuttumaan välittömästi rypäleammusten aiheuttamiin hirvittäviin humanitaarisiin, ihmisoikeuksia rikkoviin ja kehitystä jarruttaviin vaikutuksiin tekemällä oikeudellisesti sitovan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden sopimuksen, joka: kieltää siviileille liiallista kärsimystä aiheuttavien rypäleammusten käytön, valmistamisen, siirtämisen ja varastoimisen"; vaatii mainittujen ammusten nykyisten varastojen tuhoamista; ja sisältää räjähteiden raivauksen, räjähdevaaraa koskevaan valistuksen ja muut riskien vähentämistä koskevat toimet, uhrien avustamisen,

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0493.

avustamisen ja yhteistyön sekä noudattamista ja läpinäkyvyyttä koskevat toimet, ja jossa todetaan, että "mainitun sopimuksen voimaantuloon saakka YK kehottaa valtioita ryhtymään välittömästi kansallisiin toimiin kaikkien rypäleammusten käytön ja siirtämisen jäädyttämiseksi",

- ottaa huomioon ja pitää myönteisenä noin 200 erikoistuneen kansalaisjärjestön muodostamaa rypäleammusten vastaista liittoa,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että sodanaikaisilla räjähteillä tarkoitetaan räjähtämättömiä ammuksia, jotka on viritetty, varustettu sytyttimellä, aktivoitu tai muulla tavalla valmisteltu käyttöä varten ja käytetty aseellisessa konfliktissa, mutta ovat jääneet suutareiksi,
- B. ottaa huomioon, että termi "rypäleammus" tarkoittaa asejärjestelmää, joka voidaan sekä pudottaa ilmasta että laukaista heittimellä maastossa,
- C. ottaa huomioon, että myös uusimpien rypäleammustyyppien räjähdysvarmuus on vastuuttoman alhainen, koska ne jäävät usein suutareiksi ja ovat vaarana paikallisyhteisölle kauan konfliktin päättymisen jälkeen; ottaa huomioon, että useat rypäleammustyyppit on varustettu herkillä sytyttimillä, jotka reagoivat herkemmin fyysiseen kosketukseen kuin henkilömiinat,
- D. ottaa huomioon, että rypäleammukset ovat erittäin epätarkkoja, että niitä monessa tapauksessa käytetään suurina määrinä sekä maaseutu- että kaupunkialueilla ja että ne peittävät laajoja alueita tuottaen suuria määriä räjähtämättömiä ammuksia,
- E. ottaa huomioon, että rypäleammukset ovat luonteeltaan todella umpimähkäisiä, koska niiden käyttäjät eivät pysty erottelemaan sotilashenkilöitä ja siviilejä toisistaan; ottaa huomioon todisteet, joiden mukaan 98 prosenttia niiden uhreista on siviilejä,
- F. ottaa huomioon, että rypäleammukset aiheuttavat vakavia humanitaarisia seurauksia hyökkäyksille alttiille yhteisöille ja humanitaarisen avun työntekijöille, ja että suuri määrä lapsia, joita rypäleammusten väri ja pieni koko houkuttelevat, saa kuolettavia vammoja tai vammautuu,
- G. ottaa huomioon, että kaikentyyppiset purkamista vaikeuttavat ansalaitteet vaikeuttavat humanitäärisen miinanraivaushenkilöstön työtä,
- H. ottaa huomioon, että räjähtämättömät rypäleammukset haittaavat kehittämistä ja jälleenrakennusta, koska räjähtämättömien ammusten uhka estää teiden, rakennusten ja kriittisen infrastruktuurin käyttämisen ja estää pääsyn viljelysmaalle, haittaa paikallista kaupankäyntiä ja liikenneyhteyksiä ja vaikuttaa ruokaturvallisuuteen ja saattaa estää humanitaarisen avun toimittamisen,
- I. ottaa huomioon, että rypäleammusten vaikutuksista kärsivät maat ovat monessa tapauksessa maailman köyhimpiin kuuluvia maita, ja ottaa huomioon, että mainituissa maissa köyhimmät ihmiset ovat suurin kohderyhmä,

- J. ottaa huomioon todisteet, joiden mukaan rypäleammuksia on yli 15 jäsenvaltion ammusvarastoissa, ja että vähintään 10 EU:n jäsenvaltiota valmistaa niitä,
- K. ottaa huomioon, että Belgian 26. huhtikuuta 2007 hyväksymä "Mahouxin laki" kieltää rypäleammusten rahoittamisen, valmistamisen, käytön ja hallussapidon,
1. toistaa tarpeen vahvistaa rypäleammuksia koskevaa kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja tarpeen hyväksyä pikaisesti kansainvälisellä tasolla rypäleammusten käytön, valmistamisen, siirtämisen ja varastoinnin kattavaa kieltämistä koskeva sopimus, ja antaa sen vuoksi vahvan tukensa helmikuussa 2007 käynnistetyille Oslon prosessille;
 2. vaatii, että rypäleammusten käyttö, rahoittaminen, varastointi, valmistaminen, siirtäminen ja vienti on keskeytettävä välittömästi siten, että se koskee ilmasta pudotettavia rypäleammuksia ja ohjusten, rakettien ja tykistökranaattien kuljettamia tytärammuksia siihen saakka, kunnes rypäleammusten valmistamista, varastointia, vientiä ja käyttöä koskevaa kansainvälisesti sitovaa sopimusta koskevat neuvottelut on saatettu päätökseen;
 3. kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita hyväksymään kansallisella tasolla toimet, jotka varmistavat rypäleammusten käytön, valmistamisen, viennin ja varastoinnin täydellisen kieltämisen;
 4. kehottaa kaikkia valtioita, jotka ovat käyttäneet rypäleammuksia ja niihin verrattavia ammuksia, jotka jäävät maastoon räjähtämättöminä, kantamaan vastuunsa mainittujen ammusten raivaamisesta, ja erityisesti säilyttämään tarkat tiedot rypäleammusten käyttöalueista konfliktin jälkeisen raivauksen helpottamiseksi; katsoo, että mainittuja tietoja olisi käytettävä hyväksi myös siten, että alueen väestöä ja humanitaarisen avun työntekijöitä voidaan varoittaa vaarallisista alueista selkeillä varoitustauluilla CCW:n viidennen pöytäkirjan mukaisesti;
 5. vaatii, että EU:n joukot eivät saa missään tilanteessa eivätkä missään olosuhteissa käyttää minkäänlaisia sirpalepommeja, ennen kuin on tehty näiden aseiden sääntelyä, rajoittamista tai kieltämistä koskeva kansainvälinen sopimus;
 6. korostaa, että asianomainen valtio, jonka hallinnassa alue on, on vastuussa varoitusten antamisesta, ja että mainitun valtion on suojeltava siviiliväestöä, räjähdevaraa koskeva valistus mukaan luettuna, ja annettava erityisohjeita sodanaikaisten räjähteiden uhrien auttamiseksi;
 7. kehottaa kaikkia rypäleammuksia käyttäneitä EU:n jäsenvaltioita auttamaan niiden alueiden väestöä, joilla on räjähtämättömiä ammuksia;
 8. kehottaa komissiota lisäämään rahoitusapua nopeasti ja kaikkien käytettävissä olevien välineiden avulla, jotta räjähtämättömistä rypäleammuksista kärsimään joutuneita yhteisöjä ja henkilöitä voidaan auttaa ja avustaa;
 9. kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole sodanaikaisia räjähteitä koskevan CCW:n viidennen pöytäkirjan sopimuspuolia, allekirjoittamaan ja ratifioimaan mainitun pöytäkirjan ja noudattamaan sen henkeä välivaiheessa;

10. pitää myönteisinä neuvoston puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä saada valtuudet neuvotella tiettyjä tavanomaisia aseita koskevan YK:n yleissopimuksen (CCW) uudesta pöytäkirjasta, joka koskee kaikkia rypäleammusten käyttöön liittyviä humanitaarisia ongelmia, ja pitää valitettavana sitä, että toistaiseksi asiassa ei ole tapahtunut minkäänlaista edistymistä;
11. pyytää neuvostoa hyväksymään yhteisen kannan, joka velvoittaa kaikki EU:n jäsenvaltiot vaatimaan vahvoja neuvotteluvaltuuksia CCW:n yhteydessä ja tukemaan aktiivisesti Oslon prosessia;
12. huomauttaa, että kansainvälinen sopimus voi olla tehokas vain, kun se sisältää vähintään seuraavat velvoitteet:
 - a) rypäleammusten käytön, valmistamisen, rahoittamisen, siirtämisen ja varastoinnin kieltäminen;
 - b) rypäleammuksia käyttävän, valmistavan, siirtävän tai varastoivan tahon avustamisen kieltäminen;
 - c) velvollisuus tuhota rypäleammusten varastot tietyn määräajan kuluessa, minkä on oltava mahdollisimman lyhyt;
 - d) velvollisuus merkitä, aidata ja raivata vaaralliset alueet mahdollisimman nopeasti, kuitenkin tietyn määräajan kuluessa, ja luoda ja ylläpitää tehokkaat valmiudet toteuttaa mainitut toimet; velvollisuus avustaa merkitsemistä, aitaamista ja muiden varoitusten esittämistä, räjähdewaaraa koskevaa valistusta ja räjähteiden raivausta; rypäleammusten käyttäjät olisi erityisesti velvoitettava antamaan mainittua apua, mukaan luettuna oikea-aikaiset ja tarkat käyttöä koskevat tiedot;
 - e) velvollisuus avustaa uhreja, mukaan luettuna tietojen kerääminen, ensiapu ja jatkuva lääkarinhoito, fyysinen kuntoutus, psykologinen tuki ja sosiaalinen osallisuus, taloudellinen osallisuus ja/tai uudelleenintegroituminen, oikeusapu sekä työkyvyttömyyslainsäädäntö ja vammaispolitiikka;
13. suosittelee, että Euroopan parlamentilla olisi oltava edustus tulevissa Oslon prosessin konferensseissa;
14. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, YUTP:n korkealle edustajalle, EU:n jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n pääsihteerille ja rypäleammusten vastaiselle liitolle.